

FIRENZE

DE ORSANMICHELE

In de straat tussen de Piazza del Duomo en de Piazza della Signoria, de Via dei Calzaiuoli, staat de Orsanmichele, één van de meest interessante en merkwaardige gebouwen uit de 14de E. in Firenze.

Het is inderdaad een rare kerk met verdiepingen!

Al van in de 8ste E. stond hier een oratorium, gewijd aan "San Michele in Orto". In 1290 bouwde A. di Cambio er een loggia voor de graanmarkt. Na een brand richtten F. Talenti e.a. er een nieuwe, grotere "loggia-markt" op. Naar het einde van de eeuw werden de open arcaden dichtgemetseld en werden er 2 hoge verdiepingen bovenop geplaatst (als magazijn).

Toen de markt dan - nog vóór die werken beëindigd waren! - naar elders werd overgebracht, besloot het stadsbestuur het gebouw in te richten als een representatieve kerk voor de ambachten. Tegelijkertijd kregen de ambachten de opdracht om,

op de pilasters tussen de ramen, "huisjes" ("**tabernakels**") in te richten en er de **beelden** van de respectievelijke patroonheiligen in te plaatsen. De grootste beeldhouwers van Firenze, die zelf trouwens in een ambacht waren verenigd, bieden hier een bijzonder rijk panorama van de Florentijnse beeldhouwkunst van het begin van de 15de tot het begin van de 17de E.

Een aantal van de beelden zijn ondertussen in het Bargello-museum ondergebracht, en vervangen door (goede) copïes. We geven je hier, gerangschikt per straat en telkens van links te lezen, de onderscheiden ambachten (met tussen haakjes de naam van de architect van het "tabernakel") en hun patroonheilige (met tussen haakjes de naam van de beeldhouwer).

Via dei Calzaiuoli

- Zijdehandelaars (tekening : Ghiberti
- Handelsrechtters (Donatello/Michelozzo)
- Juristen en Notarissen (Lamberti)

- Sint Jan-de-Doper (Ghiberti) (ca 1415)
- Sint-Thomas (Verrocchio) (ca 1470)
- Sint-Lucas (Giambologna) copie(ca 1600)

Via de' Lamberti

- Kleermakers (Perfetto di Giovanni)
- Bontwerkers
- Dokters en drogisten (S. Talenti)
- Goudsmeden

- Sint Marcus (Donatello) copie (ca 1412)
- Sint Jacob (N. di Piero Lamberti)(1440)
- Madonna della Rosa (P. di Giovanni Tedesco)
- Sint Jan (Baccio di Montelupo)(1515)

- - -

Via dell' Arte della Lana

- Geldwisselaars (Ghiberti)
- Wevers
- Smeden (Nanni di Banco)

- Sint Mattheus (Ghiberti) (ca 1420)
- Sint Stefanus (Ghiberti) (1428)
- Sint Eligius (Nanni di Banco)(ca 1415)

Via Orsanmichele

- Slagers
- Leerlooiers (Nanni di Banco)
- Beeldhouwers en Schrijnwerkers
- Wapenmakers

- Sint Pieter (Brunelleschi)(ca 1420)
- Sint Philippus (Nanni di Banco)(1415)
- "Quatro Santi Coronati (Nanni di Banco)
- Sint Joris (Donatello) copie (1416)

Ook in het **interieur** valt het rechthoekige grondplan onmiddellijk op. Vierkante pilasters dragen ronde bogen en kruisgewelven en verdelen de ruimte in 3 beuken. De gewelven en de pilasters zijn op het einde van de 14de E. met fresco's beschilderd. Ook de glasramen, die scènes uit het leven van Maria en mirakels door haar toedoen voorstellen, dateren uit die tijd.

Maar dé blikvanger in deze kerk, achteraan in de rechterbeuk, is het beroemde **tabernakel** van Andrea Orcagna (1355-59). Dit laat-gotische meesterwerk, dat bedoeld was als een waardige "omlijsting " van een miraculeuze afbeelding van

Maria, is opgevat als een weelderig baldakijn met gekleurde en vergulde marmerinleg en is rijkelijk versierd. De panelen in hoog-reliëf tegen de onderbouw, het grote hoog-reliëf aan de achterkant van het tabernakel (met de dood en het Hemelvaart van Maria), de tientallen beeldjes en figuren in half-reliëf (engelen, profeten, sibyllen, deugden, apostelen), het zeer verfijnde marmeren hekken met bronzen roosters (van Pietro Migliore, 1366): alles getuigt van een verbluffend vakmanschap. Het oorspronkelijke schilderij, dat bij een brand verloren was gegaan, is in 1366 vervangen door de huidige "Madonna delle Grazie" van B. Daddi.